

Προς:
Τα μέλη του Συμβολαιογραφικού Συλλόγου
Εφετείου Θεσσαλονίκης

Θέμα: Φορολογική αντιμετώπιση ΑΕ που έχει διαγραφεί
από το Μητρώο ΑΕ της Νομαρχίας χωρίς να
περατωθεί η εκκαθάριση της.

Σας αποστέλλουμε το υπ' αριθμ.πρωτ.1017065/10266/
Β0012/ΠΟΛ.1094/23-6-2008 έγγραφο του Υπουργείου
Οικονομίας & Οικονομικών, σχετικά με το άνω θέμα, για να
λάβετε γνώση.

Με συναδελφικούς χαιρετισμούς

Η Πρόεδρος

Η Γεν. Γραμματέας

Ιωάννα Χρουσαλά-Μπιλίσση

Πολυξένη Παρατήρα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ & ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ Αθήνα, 23 Ιουνίου 2008
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ Αριθ.Πρωτ.1017065/10266/B0012

1.Δ/ΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔ/ΤΟΣ (Δ12)
ΤΜΗΜΑ Β'

ΠΟΛ:1094

2.Δ/ΝΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ & ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ (Δ15)
ΤΜΗΜΑ Α'

3.Δ/ΝΣΗ ΦΠΑ (14)
ΤΜΗΜΑ Α'

4.Δ/ΝΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΦΜΑΠ

ΠΡΟΣ: Αποδέκτες Π.Δ**Ταχ. Δ/ση:** Καρ. Σερβίας 10**Ταχ. Κώδ.:** 101 84 ΑΘΗΝΑ**Πληροφορίες:** Α.Μαλιάγκα**Τηλέφωνο:** 210 – 3375311, 312**ΦΑΞ:** 210 – 3375001

ΘΕΜΑ: Φορολογική αντιμετώπιση ΑΕ που έχει διαγραφεί από το Μητρώο ΑΕ της Νομαρχίας χωρίς να περατωθεί η εκκαθάριση της

Αναφορικά με το ανωτέρω θέμα, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Δ/ΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ Δ/ΝΣΗ ΦΠΑ

1. Με τις διατάξεις της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 107 του ν. 2238/1994 ορίζεται, ότι τα ημεδαπά νομικά πρόσωπα που έχουν τεθεί υπό εκκαθάριση υποβάλλουν δήλωση φορολογίας εισοδήματος, μέσα σε ένα (1) μήνα από τη λήξη της εκκαθάρισης για τα εισοδήματα που αποκτήθηκαν κατά την περίοδο αυτή. Σε περίπτωση παράτασης της εκκαθάρισης πέραν του έτους υποβάλλεται προσωρινή δήλωση για τα εισοδήματα κάθε έτους μέσα σε ένα μήνα από τη λήξη του, επιφυλασσομένης της υποβολής οριστικής δήλωσης συγχρόνως με τη λήξη της εκκαθάρισης.

2. Περαιτέρω, με τις διατάξεις της παρ.6 του άρθρου 106 του ν.2238/1994 ορίζεται ότι, σε περίπτωση διάλυσης ημεδαπής ανώνυμης εταιρείας θεωρείται ως κέρδος, φορολογούμενο στο όνομα του νομικού προσώπου, το ποσό που λαμβάνουν οι μέτοχοι πέραν του πράγματι καταβληθέντος και μη επιστραφέντος σε αυτούς μετοχικού κεφαλαίου και των κερδών που έχουν υπαχθεί σε φορολογία με βάση τις διατάξεις του παρόντος.

Ως πράγματι καταβληθέν από τους μετόχους ποσό θεωρείται το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας, προσαυξημένο κατά τα αποθεματικά τα σχηματισθέντα από καταβολή των μετόχων κατά την τυχόν υπέρ το άρτιον έκδοση των μετοχών.

3. Επίσης, όπως έχει γνωμοδοτήσει το Εθνικό Συμβούλιο Λογιστικής με την 312/29.9.2001 γνωμάτευσή του, ο τελικός ισολογισμός εκκαθάρισης, δεν μπορεί και δεν επιτρέπεται να περιλαμβάνει στο ενεργητικό του κανένα στοιχείο εκτός από χρηματικά διαθέσιμα, δηλαδή μετρητά ή καταθέσεις σε τράπεζες που αντιπροσωπεύουν το τελικό προϊόν της εκκαθάρισης, στο δε παθητικό του τις οφειλές της εταιρείας προς τους μετόχους που αντιπροσωπεύουν είτε μετοχικό κεφάλαιο είτε το προκύψαν, πέραν αυτού, πλεόνασμα ή έλλειμμα (ζημία) της εκκαθάρισης.

4. Όπως έχει γίνει δεκτό με την 1036414/10570/B0012/ΠΟΛ.1067/21-4-2005, εγκύκλιό μας, η οποία εκδόθηκε μετά την 188/2005 ομόφωνη γνωμοδότηση του ΝΣΚ, οι εκκαθαριστές πρέπει να ρευστοποιούν τα περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας εκποιώντας αυτά είτε σε τρίτους είτε στους μετόχους και στη συνέχεια να διανέμουν σε αυτούς το τελικό προϊόν της εκκαθάρισης ή τα χρηματικά διαθέσιμα.

5.Εξάλλου, με βάση τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 49 του κ.ν.2190/1920, όπως ίσχυαν πριν από την τροποποίησή τους με το ν.3604/2007, το στάδιο της εκκαθάρισης δεν μπορούσε να υπερβεί την πενταετία, οπότε και η εταιρεία διαγραφόταν από το μητρώο ανωνύμων εταιρειών. Για τη συνέχιση της εκκαθάρισης πέραν της πενταετίας ο νόμος απαιτούσε ειδική άδεια του Υπουργού Εμπορίου. Το στάδιο όμως της εκκαθάρισης δεν μπορούσε σε καμία περίπτωση να υπερβεί τη δεκαετία.

6. Με την αριθμ.52/2008 γνωμοδότηση του Ά Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους έγινε δεκτό, ότι η εκκαθάριση ανώνυμης εταιρείας είναι απρόθεσμη , η εκκαθάριση δε αυτή , υπό το ισχύον πάντως μετά την αντικατάσταση της παρ.6 του άρθρου 49 του ν.2190/1920 με το άρθρο 58 παρ.4 του ν.3604/2007 νομικό καθεστώς δεν θεωρείται περατωμένη, αλλά συνεχίζεται (αναβιώνει, επαναλειτούργει), έστω και αν η ανώνυμη εταιρεία έχει διαγραφεί από το ΜΑΕ (στην περίπτωση, αυτή επανεγγράφεται) ,εφ'όσον υπάρχουν ή ανευρεθούν σημαντικά περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας.

7.Με το αριθμ. Κ2-2341/10-4-2008 έγγραφο της Δ/σης ΑΕ και Πίστεως του Υπουργείου Ανάπτυξης μας γνωστοποιήθηκε ότι η ανωτέρω γνωμοδότηση έγινε αποδεκτή από τον κ. Υφυπουργό Ανάπτυξης (Γ.Γ.Ε) και ότι όσες ανώνυμες εταιρείες διεγράφησαν από το μητρώο ΑΕ λόγω παρέλευσης από την έναρξη της εκκαθάρισής τους του χρόνου που οριζόταν από το άρθρο 49 του κ.ν.2190/1920 ως ίσχυε πριν την τροποποίηση του με το ν.3604/2007, **μπορούν κατόπιν αίτησής τους να επανεγγραφούν στο Μητρώο ΑΕ**, με την προϋπόθεση ότι οι τελούσες σε εκκαθάριση και διαγραφείσες ανώνυμες εταιρείες έχουν περιουσιακά στοιχεία σημαντικής αξίας.

8. Από τα στοιχεία που τέθηκαν υπόψη μας προκύπτει, ότι η εταιρεία «.....» είναι σε εκκαθάριση από την 1/1/1996 χωρίς αυτή να έχει ολοκληρωθεί διότι υπάρχουν περιουσιακά στοιχεία (ακίνητα). Επιπλέον η Δ/ση Ανωνύμων Εταιρειών - Νομαρχία Πειραιά με το αριθμ.973/20/2/2007 έγγραφό της, κοινοποίησε προς το Εθνικό Τυπογραφείο την ανακοίνωση της διαγραφής της ανωτέρω εταιρείας από το Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών λόγω λήξεως της δεκαετίας εκκαθάρισης.

9. Από τα ανωτέρω συνάγεται, ότι η εκκαθάριση της ως άνω εταιρείας δεν θεωρείται περατωμένη αλλά συνεχίζεται έστω και αν η εταιρεία έχει διαγραφεί από το ΜΑΕ, εφόσον υπάρχουν περιουσιακά στοιχεία σημαντικής αξίας. Μπορεί δε κατόπιν αιτήσεως της να επανεγγραφεί στο Μητρώο ΑΕ. Διατηρεί επίσης στο σύνολο τις φορολογικές υποχρεώσεις της σχετικά με τη φορολογία εισοδήματος και τον ΦΠΑ. Κατά συνέπεια πρέπει να υποβάλει, σύμφωνα με το άρθρο 107 του ΚΦΕ, προσωρινή δήλωση φορολογίας εισοδήματος οικονομικού έτους 2008 και επιπλέον να προβαίνει σε όλες τις υποχρεώσεις (παρακράτηση φόρου κλπ.) που απορρέουν από τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος καθώς και περιοδικές δηλώσεις ΦΠΑ ανά φορολογική περίοδο και εκκαθαριστική ΦΠΑ κατά τη λήξη της εκκαθάρισης εάν διενεργούνται φορολογητέες ή απαλλασσόμενες με δικαίωμα έκπτωσης του φόρου εισροών πράξεις.

Δ/ΝΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

1. Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 27 του Κ.Β.Σ. (Π.Δ.186/1992) ορίζεται ότι ο επιτηδευματίας που τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας κατά τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου και μέσα στις προθεσμίες που προβλέπονται από το άρθρο 17 του Κώδικα αυτού, προβαίνει σε καταμέτρηση, καταγραφή και αποτίμηση στο βιβλίο απογραφών όλων των στοιχείων της επαγγελματικής του περιουσίας. Την ίδια υποχρέωση έχουν στο τέλος κάθε έτους και τα νομικά πρόσωπα του άρθρου 101 του ν. 2238/1994 που έχουν τεθεί σε εκκαθάριση που διαρκεί πέραν του έτους.

2. Επίσης με τις διατάξεις του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 29 του ιδίου Κώδικα ορίζεται ότι ειδικά τα νομικά πρόσωπα του άρθρου 101 του ν. 2238/1994 που τελούν σε εκκαθάριση που διαρκεί πέραν του έτους συντάσσουν και καταχωρούν στο βιβλίο απογραφών προσωρινό ισολογισμό, λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης, και κατάσταση του λογαριασμού γενικής εκμετάλλευσης.

3. Με βάση τις ανωτέρω διατάξεις η εν λόγω εταιρεία, της οποίας σύμφωνα με τα προαναφερόμενα στο κεφάλαιο περί Φορολογίας Εισοδήματος και Φ.Π.Α του παρόντος η εκκαθάριση δεν θεωρείται περατωμένη αλλά συνεχίζεται και επομένως διατηρεί στο σύνολο τις φορολογικές της υποχρεώσεις, έχει υποχρέωση μέσα στις οριζόμενες προθεσμίες από τις διατάξεις των παραγράφων 7 και 8 του άρθρου 17 του Κ.Β.Σ., ως πρόσωπο του άρθρου 101 του ν.2238/1994 που τελεί σε εκκαθάριση η οποία διαρκεί πέραν του έτους, διενέργειας

απογραφής καθώς και σύνταξης προσωρινού ισολογισμού, λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης και κατάστασης του λογαριασμού γενικής εκμετάλλευσης.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3634/08 (ΦΕΚ 9 Α΄/29-1-08), ο οποίος ρυθμίζει τη φορολογία ακίνητης περιουσίας (άρθρα 5–21), από το έτος 2008 και για κάθε επόμενο, επιβάλλεται ενιαίο τέλος ακινήτων. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο φορολογείται για την αξία της ακίνητης περιουσίας του που βρίσκεται στην Ελλάδα την 1η Ιανουαρίου του έτους φορολογίας.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 15 του άρθρου 5 του Ν. 3296/2004 (ΦΕΚ 253/Α΄ 14-12-04) η οποία αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 23 του Ν. 3427/2005 (ΦΕΚ 312Α΄/27-12-05), θεσπίστηκε υποχρέωση υποβολής δήλωσης στοιχείων ακινήτων (έντυπο Ε9) τόσο για τα φυσικά όσο και για τα νομικά πρόσωπα. Ενώ, μια ακόμη τροποποίηση έγινε με το άρθρο 20 του Ν. 3634/08

Τέλος, με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν.3091/2002 (Φ.Ε.Κ. 330 Α΄/24-12-2002), επεβλήθη ειδικός ετήσιος φόρος 3% επί της αξίας ακινήτων που ανήκουν σε εταιρείες. Με τις παραγράφους 2, 3 και 4 του ιδίου άρθρου θεσπίζονται εξαιρέσεις από την υποχρέωση της παρ. 1.

2. Κατά τον Αστικό Κώδικα η λύση των εταιρειών δεν επάγεται και την απόσβεση της νομικής τους προσωπικότητας, η οποία εξακολουθεί να υφίσταται μέχρι το πέρας της εκκαθάρισης. Επομένως, εφόσον υπάρχει εταιρική περιουσία η οποία δεν διατέθηκε ακόμη, στους δανειστές ή τους μετόχους, η εταιρεία εξακολουθεί να υπάρχει.

Συνεπώς, η δήλωση στοιχείων ακινήτων, η δήλωση Ε.Τ.ΑΚ. και η δήλωση ειδικού φόρου επί των ακινήτων, εφόσον υφίσταται τέτοια υποχρέωση, θα πρέπει να υποβληθεί με τον Α.Φ.Μ. του νομικού προσώπου από τους εκκαθαριστές της εταιρείας. Τέλος, σας επισημαίνουμε ότι για τα έτη 1997-2007 θα έπρεπε να είχε υποβληθεί και δήλωση φόρου μεγάλης ακίνητης περιουσίας, ανεξαρτήτως ύψους ακινήτου περιουσίας.

Ακριβές Αντίγραφο

Η Προϊσταμένη της Γραμματείας

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ**

**ΚΑΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΝΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ**